

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyitlétérsek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre . . . . . 8 kor.

Fél évre . . . . . 4 kor.

Negyed évre . . . . . 2 kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetéseket jutányosan számítottuk.

Nyitlétér polttára 50 fillér.

Feladó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapkiadójának:
STRAUSZ SÁNDOR.

Olasz kormánybűnök.

Azok a féktelen tüntetések, melyek az olasz báborüzenetet megelőzték, bizonyítják, hogy kormányzatukban nem volt minden rendben.

Az embereket kormányozni meglehetősen könnyű feladatnak látszik, hanem az embereket természetök szerint kormányozni, hogy az ember az államban boldogulhasson, ez nehezebb, sőt az emberi igyekezet legnehezebb feladata.

A társadalomban az ember mesterségesen neveltik, még pedig akként, mint azt kormányai irányítja. Ennek az irányításnak legnagyobb akadálya az emberi önérték, mely szívesen fogadja ugyan a kedveseknek, üdvöskölnék tartott kormányintézkedéseket, de kelletlenül engedelmeskedik a nem kedvező rendelkezéseknek. Az emberiségnek valami ellenséges nemtője hozta talán a kormányzók és kormányzókat érdekeit ellentétbe, hogy mindkettő örökösen egymás ellenében vesztelgesse erejét: vagy hogy az ember természetében fekszik az a mulasztás, melyet buvárkodásai és fáradságos igyekezete közepette saját maga ellen elkövet.

Az olasz katonák eddigi hadviseléséből már határozottan látszik, hogy az olasz vezérférfiakat az aljuk rendelt emberek kormányzása körül nagy bűnök terhelik: kormányzóiknak csak az alattvalót, a földművest vagy polgárt, hivatalnokot vagy katonát, birtokost vagy proletárt látták maguk előtt vagy alatt, de a fizikai és erkölcsi embert egyikben sem ismerték és még ma sem ismerik.

Az olasz kormányzás tévelygéséből bőségesen kivette részét maga a király, aki példáját adta annak, minőnek nem szabad lennie egy uralkodónak. Mentségéül felhozzák, hogy gyenge, ingatag jellemű, de ez egyuttal a legnagyobb vád, amit ellene emelni lehet. Mert a gyenge jellem talán az egyedüli passzió, amely uralkodónak nincsen megengedve. Neki nem szabad túrnia, hogy mások kerüljenek hatalomköre fölé. Itáliában pedig ez történt.

Minden ország történelme mutathat fel uralkodókat, kik nem gondolva az embereken való uralkodás komolyságára, kényüket keserűen éreztették azokkal, kiket hatalmuk által boldogítani kellett volna. De az ekként félrevezetett, rosszul kormányzott népek — ha nemzeti lételük nem eselt vezetőik bűnének áldozatául — rendszeren véres boszút álltak azokon, kik romlásba vitték őket.

Most a történelem legkimagaslóbb korszakát éljük. A világrengelő események rohamosan követik egymást. Nem tudhatjuk még, mi lesz a megrendítő színjáték vége, csak az az egy látszik bizonyosnak, hogy

befejezése az olasz kormányzat bűneinek iszonyu megtorlása lesz.

Háborus özvegyek.

Sokszor találkozunk mostanában gyászruhás nőkkel, kiknek látása fájdalommal tölti el szívüket. A gyász látyoi alól gyakran üde, fiatal arc kandikál ki, melyre mosolygó életörömekek kellene várakozniok. Megfoghatatlanul zordnak tűnik fel a gondolat, hogy a fiatal katonaozvegy mondjon le az élet örömeiről és elzárkózottságba vonuljon vissza.

Öregebb özvegyek, ha elvesztették férjeiket, kiknek egész életüket szentelték, bele szoktak törődni a csendes egyedüllét nyugalmába; mert ők örömből, búból már bőségesen kivették részüket és az erre való visszaemlékezés némileg enyhíti életük sivárságát. Ujabb cselekvésekre, újabb feladatokra nem vágyakoznak.

Am mit tegyenek a fiatal, letterős nők, kik jóformán még életük kezdetén állanak? Van köztük, akinek még alig ismerte meg a házi tűzhely melegét; akinek házassága csak rövid, futólagos álmomnak látszik. Akad olyan, akinek már gyermeke is van, de nincs meg többé a családfentartó. Miből tengesse a maga és gyermeke életét?

Akik előbb gazdagságban, jólétben töltötték napjaikat, a férj elvesztésével elvesztették mindenüket: a családi életet, a jövedelmi forrásokat, sőt legtöbbször azt a társadalmi kört is, amelyben: előbb megfordultak és mely őket a férj állása után tisztelte. Ezek mintha teljesen elvesztették lábuk alatt a földet és nem tudják, mihez fogjanak.

Szüleik tán élnek még. Visszatérjenek hozzájuk és vállalják a megsajnált háziasszony lemondásokkal teli sorsát, hogy a szülők elhalálása után, esetleg már néhány év múlva, ismét magukra hagyatva maradjanak?

Gazdag rokonok kegyelemkenyeréből, mások segélyezéséből merítsek a létfentartáshoz szükséges eszközöket?

Mindaz tealeacsonytól. Rá kell magukat szánniok a létért való küzdelemre, hogy vele existenciát teremtsenek.

Ettől a mai nőt nem irtózik ugyan, de a magasabb társadalmi osztálybelieknek mégis nagy lelki küzdelembe kerül, hogy erre elhatározzák magukat. Sokan inkább nélkülöznek, mintsem hogy dolgozzanak. S mások, kiket eddig a szocietás dédelgetett és ünnepelelt, irtóznak a kenyérkereseti foglalkozással gyakran együttjáró megalázkodásoktól. Inkább nélkülöznek, hihetetlenül megszorítják kiadásait, csak hogy megtarthassák szociális állásuk látszatát és ösmerőseik épp oly önállóknak tartásukat, mint voltak annakelőtte. Az önmegtartózkodás ezer áldozata árán vásárolják meg ezt a szinleges önállóságot és amellet jól-rosszul elrejtett sze-

gényességük terheit és életük sivárságát kétszeres fájdalommal érzik.

Nem volna-e tartalmasabb az életük, ha keresseli pályára lépneek? Ezáltal bővülnének érdekköreik és hasznára válnának a társadalomnak.

Hiszzen oly sok keresseli pályára áll ma nyitva a nőknek! Válasszák közülök azt, amelyik legjobban illik tehetségeikhez és amely leginkább felel meg hajlamaiknak.

Ne feleddjék, hogy a nő megbecsüléséért nem elhalt férje állásához, hanem saját személységéhez és saját teljesítéseihez mérten szabja meg a társadalom.

KÜLÖNFÉLÉK.

Üzenet a kórággyból.

... Hazamentek fiuk? Jó, Isten veletek!
Ha én itt maradnék, ugye nem feledek?
En gondolok rátok itt az idegenben,
Mig csak lenn nem fekszem ebb' a köves rögben.

— Hogyha haza értek, térjétek be hozzánk
Jó kedvvel, lármással, mintha együtt volnánk,
Hogy ne sejtsek otthon, mert maradtam én itt
Ki várja jó anyám sok fájdalmas kőnével...

— Azt mondjátok neki: nagy sorba jutottam,
Hős vagyok a csatán, díszes sarszót kaptam,
A miatt maradok; nagy szükség van itt rám,
Jaj, ha most a szívem ugyan szoríthatnám!...

— Ne tudja meg soha az az öregasszony,
Hogy én bús életem kórággyon hervasztom,
Higgyen egészségben, arany portyáival,
Könnyebb lesz a sorsa, mintha élne búval.

— Mondjátok meg neki, hogy várjon békével
Majd én is megtérek, ahogy ti — idővel,
Fényességben élünk, gondtól, bútól menten,
Igy mondjátok fiuk, áldjon meg az Isten!"

S a kis magyar falu rongyos viskójában
Mosolygó anyóka álmodik magában,
Várja türelmesen fiát évről-évre,
Mig lezárja szemét halál keze végre.

Amaz ott nyugszik ellenséges földben,
Eme akácerdős csendes temetőben,
Amaz csendben múlt ki, hogy ezt békén tudta,
Eme azt megnyugtatta annak boldogult.

Báránd. **Zombory Gyula.**

— **Halálozás.** A tanítóképzés ügyének nagy halottja van. Dreisziger Ferenc kalocsai tanítóképző intézeti tanár f. hó 3-án hosszas betegség után 53 éves korában Kalocsán elhunyt. Dreisziger Ferenc mint tanítóképző is nagy nevet szerzett magának, miért is az orsz. közoktatási tanácsnak s a Szent István társulatnak tevékeny tagja volt. Csáktornya is mint az Orsz. Közokt. Tanács tagja fordult meg 2 évvel ezelőtt, ahol a tanítóképzést tette megfigyelés tárgyává. Június 5-én temették el. Nyugodjék békében!

— **Nyugdíjazás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Mencsey Károly csáktornyai elsggott állami elemi iskolai igazgatótanító nyugdíjazta s neki a tanügy terén 42 éven át kifejtett buzgó és eredményes munkásságáért elismerését nyilvánította.

— **Hősi halál.** Mint igaz részvétellel értesülünk, városunk egy köztisztelőben és szeretetben álló urasszonyának, özv. Csikvándi Mártonnének László fia, a cs. és kir. 3. sz. huszárezred zászlósa az északi harcokban m. hó 16-án édes hazájáért hősi halált halt. Az élet tavaszán álló ifjú hősnél övéi iránti rajongó szereteténél csak a költelesség tudata volt nagyobb, s küzdött imádozott hazájáért pihenést, nem ismerve, míg szomorú végzete el nem érte. A jó édes anyja s a család mély fájdalomában az örök Isten nyujtson vigaszt ott, hol ember azt nyujtani nem képes. A mélyen sújtott család az ifjú hőshünytról a valóbbi gyászjelentést adta ki: „Özv. Csikvándi Mártonné úgy a maga, mint gyermekei: Csikvándi Ernő és neje Mihalkovics Ilona, Béla, Mariska és férje Dr. Isóó Victor, Ödön és neje Lenck Denise, Marci és neje Takács Lilla, valamint az összes rokonság nevében fájdalommal tel szívvel jelenti, hogy felejtéltelen jóságú fia Csikvándi László a cs. és kir. 3. számú, Gróf Hadik nevet viselő, huszárezred zászlósa folyó évi május hó 16-án d. u. 1/6—6 óra között Sandomierz-től délre, Krzcin oroszországi község hősiessége közben, állását tülerő ellen az utolsó pillanatig hősiességgel tartva, ellenséges golyótól halálosan találva, életének 23-ik évében forrón szeretettel hazájáért kilehelte nemes lelkét. Drága halottunk földi maradványait bajtársai Loniov község (Oroszország) sírkertjében helyezték el ideiglenesen, hennan, amint lehetséges lesz hazaszállítjuk s Csikvándon a családi sírboltban helyezzük örök nyugalomra. Az engesztelő szent-mise-áldozat Csáktornya és Gyarmaton folyó évi június hó 16-án d. e. 9 órákor fog az Úrnak bemutatni. Csáktornya, 1915. évi június hó. Hősi halállal családodnak örök dicsőséget szerzett s emlékedet mindvégig kegyelettel fogjuk megőrizni!”

— **Június 8.** A koronázási emlékünnepelet a szokásos kegyelettel ünnepelték meg Csáktornya. A középületeket felloboogzták s 9 órákor hivatalos istentisztelet volt a szent Ferenciek templomában. Az istentiszteleten a hatóságok képviselői s az iskolák megjelentek.

— **Záróünnepély.** A helybeli alsófokú iparostanonciskolában f. hó 13-án d. e. 9 órákor lesz a záróünnepély. Ez alkalommal a rendes jutalmakon kívül kiosztásra kerül a miniszterium által küldött 40 K jutalomdíj is. Az ünnepély a tanítóképző-intézet rajztermében folyik le.

— **Közönetnyilvánítás.** A vöröskereszt egyet csáktornyai főlkja javára Benedikt Béla úr 20 koronát volt szives templomi adományképen juttatni melyért ezúton is köszönetet fejezi ki az elnökség.

— **Tanítók a közigazgatás szolgálatában.** A közoktatásügyi miniszter leiratot intézett Zalamegye tanfelügyelőjéhez, mely arról rendelkezik, hogy az alispán az iskolai szünetidő alatt a népközponti tanítókat közigazgatási szolgálatok végzésére igénybe veheti. A tanítókat a rekvirálásokról, továbbá a jegyzői irodákban fogják alkalmazni. A felekezeti tanítókat sem mentesíti a miniszter ezen szolgálat alul.

— **Az új hadikölcsön.** A második nemzeti hadikölcsön jegyzésének határnapja, június hó 7-e is elmúlt immár. Meg lehet állapítani, hogy ez a második nemzeti hadikölcsön is, mint az első, teljes mértékben sikerült. A milliárdot meghaladó összeg biz-

tosítva van. Hogy mennyivel lépte túl a milliárdot, erről csak napok múlva értesülhetünk a hivatalos adatokból. Hiszen ezt az óriás összeget a kisemberek tömegei adták nagyobb részre: napokig tartó munkára van szükség, míg az anyagot illetékes helyen feldolgozzák. A Csáktornyai székelő pénztintézetek közül a Csáktornyai Takarékpénztárnál 323.150 K, a Muraközi Takarékpénztárnál 247.050 K s a Csáktornya-Vidéki Takarékpénztárnál pedig 160.500 K jegyzetelt a második nemzeti hadikölcsönre. — A hazafii áldozatkészségnek — mint Hodosányból értesítettek bennünket — igaz szép jelet mutatták meg ottani egyes polgártársaink is akkor, amikor a község érdemes körjegyzőjének kezdeményezésére nagyobb összeget jegyeztek készpénzzel az ottani postatakarékpénztárnál a második nemzeti hadikölcsönre. Polgártársainkat a most dúló világháborúban való fényes győzelmeink indították arra, hogy a láda fiókjában őrzött vagyonukat, mint a magyar hazához ragaszkodó polgárok, az édes haza oltárára helyezzék. A második nemzeti hadikölcsönre jegyeztek: Vláhek János, Pintárics Mátyas, Kucsánsi Jakab, Vidovics Bálint 1000—1000 K-át; Pávilicz Ferenc 500 K-át, Markács János, Markács István 400—400 K-át, Vidovics Imre 200 K-át.

— **A 42—50 évesek bevonulása.** Az új népfőlkelési korosztályok csak az arálási munka teljes befejezése után, — tehát legkorábban augusztus végén, vagy szeptember elején fognak szolgálatra bevonulni. Az illető korosztályokba tartozó új népfőlkelési kötelezetteknek összeírása és osztályozása folyamatban van. Maga a bemutató szemle júniusban és júliusban fog történni. Az öregebb népfőlkelési korosztályok első sorban helyi szolgálatra jönnek tekintetbe, hogy azokat a fiatalabb munkaerőket, melyek eddig a harcra való mögött lévő országrészekben teljesítettek katonai szolgálatot, ezután mint pótlást a frontra leheszen küldeni.

— **Élelmiszer uzsora Csáktornya.** Úton-utfélen hangzik a panasz, hogy a rettenetes drágaság miatt alig képesek az emberek megélni, napi szükségletekkel magukat a most dúló világháborúban ellátói. Mert hát sokan vagyunk s valljuk meg őszintén, a gyomrunkat mód feletti szeretjük. A gyomor! Igen, a prózai gyomor is oly téma, amely örökké aktuális. Sőt mi több, talán a gyomor problémája előbbre való mindennél. A gyomor nem mulandó, az él és uralkodik az emberi élet minden szakában, őrzőangyal-ként elkísér bennünket a kis ringó hölcsőtől a sötét sirig és szigorúan követeli a maga jogait. Az életért való küzdelem voltaképpen nem egyéb, mint a megélhetésért való küzdelem. Igen, a megélhetésért való küzdelem oka annak, hogy csirkeket, malacokat vágunk egymás fejéhez, pofonokkal köszöntik egymást Csáktornya az emberek. Mert hát, ha szegények is vagyunk, de jól élünk! Ami élelmiszer a piacra kerül: kost was kost, meg lesz véve, mert a gyomor passzív resistenciát nem ismer. Az újabb időben azonban ezt a méregdrágaságot Csáktornya valami más is előidézi. Selyemnapernyős Cerberusok, meztelinas kofák ugyanis Csáktornya város szélein: Szentilona, Zalaujár, Buzás, Zrtnyikülváros-felé megállítják a piacra jövő eladókat, s az élelmiszereket: tejfellt, tojást, turót, csirkét, stb. már előre lefoglalják tőlük; holott ezen áruk eladása és vétele kizárólag csakis a piactéren tör-

ténhetik meg. Így aztán megcsúsznak, hogy egyesek a hét minden napján tejfellt esznek, csirkét sütnék, malacot kopasztanak; a másikat meg jólakhatik az illatával. No, köszönjük szépen az ily emberbaráti szeretetet. A vevőközönség napról-napra tapasztalja ezt az egyesek részéről elkövetett csunya eljárást s napról-napra várja ezek megszüntetését. Községünk előljárósága most talpra állott s e sorok utján figyelmezteti úgy az eladókat, mint az ujra eladással foglalkozó vendéket, hogy eladások és vételek a piaci rendtartás értelmében kizárólag az eladás színhelyén, vagyis a piactéren történhetnek. Ezen körülményt az előljáróság ezután közegeivel a legszigorubbán ellenőrizteti és a feonti rendelkezés ellen vétőket a hatóságoknak minden kimélet nélkül feljelenti. — Az előljáróság ezen intézkedését bizonyára örömmel veszi tudomásul a vevőközönség. Akarjuk hinni, hogy a kizárólag tejfelre, csirkére, malacra, stb. éhes hőlgyecskék és kofák is respektálni fogják az előljáróság intézkedését.

A háború. A háború az állandó szerencse jgyében folyik tovább. Hadseregünk Galiciában óriási arányokban hódít tért. Przemysl körül eddig 34000 fogoly s rengeteg hadiszákmány került vitéz katonáink birtokába. Hős csapataink az egész vonalon előnyomulóban vannak. Linzingen, Bóhm Ermolli, Mackensen, Szurmay, Hoffmann, Bothwell valósággal versenyeznek a pálmáért. Moszciska, Zuravno, Kalusz, Medika legujjabban Szaniszló az állomások, melyek Lemberg sorsát megpecsételik. Természetesen még vannak orosz védelmi vonalak Lemberg előtt, melyekért még heves harc fog folyni, de ilyen győzelmes előzmények után, mint amelyeket májusban feljegyezhetünk, kétségtelen, hogy ezeknek a vonalaknak a megvívása is a szövetséges seregek diadalával fog végződni. Ezek a diadalog a béke felé vezetnek, a diadal békéje felé. — Az északi és nyugati harctéren jelentősebb dolog nem történt. — A Dardanelláknál hiába erőlködnek a franciák és angolok. — Az olasz harctéren a komolyabb harcok kezdetüket vették. Eddig legkeményebb volt a harc a Krn-magaslaton, ahol az olaszok nagy vereséget szenvedtek. A hegy déli lejtőjén 300 ellenséges holttest hevert. Az olaszok különben az Isonzó felé erőlködnek, de előnyomásuknak véget vetett ottani seregünk, mely az olaszok abbeli kísérletét, hogy Sagradonál a folyón átkeljen, véresen visszaverte. Az olaszok legujjabban Fiumét bombázták a levegőből, állítólag nagy kárt okoztak benne. De mi ez az okért a pusztításokért, melyeket az olaszoknak, mindjárt a háború kitörése után 600 kmnyi partvonalon okoztunk.

— **Állandó mozi.** A helybeli Rákóczi-utcai állandó mozi mai műsora (2 előadás): Az élet iskolája (dráma 3 felv.); Hadi híradó (akt. felvételek a harctérről); Markotányosnő (vígját. 3 felv.). Az előadások kezdete pontosan: délután 5 1/2 és este 8 1/2 órákor.

— **Hangok Szibériából.** A Przemysl feladása alkalmával orosz fogságba esett muraköziek közül egymásután életlelt adnak magukról, akikről, hosszú hallgatásuk után ítéle, azt gondoltuk, hogy már nincsenek az élők sorában. Így írt a napokban Magdalenics Flórián is Buzásról, aki nemcsak maga felől vigasztalta meg a családját, hanem Jagecz György dravaszentistváni, Vabecz István buzási és Fodor Antal első-pusztafai illetőségű katonatársairól is hirt

küldött a hozzátartozóknak, hogy Skobelevben (Siberia) van s hogy mindnyájan egészségesek. Binder Károly helybeli vaskereskedőtől is felesége 2 levelet kapott. Az egyik április 25-én, a másik május 15-én kelt. Binder Károly Turkesztánban van. Leveleiben családja után kérdezősködik, magáról meg írja, hogy életben van és egészséges, többet ennél azonban nem írhat. Apósát meg kéri, hogy feleségének segítségére legyen az üzletben. Együttal 200 K-t kért.

— **A hadügyminiszter a termés biztosítása érdekében.** A hivatásos férfimunkások nagy hiánya mellett fokozott jelentőségű az aratási munkák elvégzésénél tekintetbe jöhető gépek kiszolgáltatásának biztosítása. Nehogy a gépek a kezelőszemélyzet behívása folytán szakszerű ellátás nélkül maradjanak, a hadügyminiszter elrendelte, hogy a katonai szolgálatot teljesítő gépészek és fűtők, akik polgári foglalkozásukban mezőgazdasági gépek mellett voltak alkalmazva, a községek, földbirtokosok és gőzgépgarnitúra-tulajdonosok rendelkezésére bocsáttassanak. A szabadságolások ezen a címen minálunk azonnal, Ausztriában pedig június 20-án kezdődhetnek és nálunk szeptember 15-éig, Ausztriában szeptember végéig tartanak. A gépészek és fűtők csak ugyanabba a községbe mehetnek munkára, amelyben ebben a minőségben utoljára dolgoztak. A szabadságolás dolgában az eljárás az, hogy a katonai parancsnokságok a főispánokkal fogják közölni a megyéjükből szabadságoltak névsorát s a főispán fogja egyes községekre nézve megállapítani, hogy az illető községnek van-e szüksége gépészre és fűtőre.

— **A szőlő permetezése.** A m. kir. központi szőlészeti kísérleti állomás és Ambpelologiai Intézet figyelmeztetni kívánja a szőlősgazdákat, hogy a peronospora elleni védekezés terén — tekintettel a változókéony, sok helyen zivataros időjárásra, valamint a rézgálicnak mindenfelé, nemcsak nálunk, hanem az összes szőlőművelő országokban tapasztalható kisebb-nagyobb hiányára: igyekezzenek a permetezés körül a lehető legnagyobb takarékossgal eljárni. Az Ambpelologiai Intézet nevezetesen azt ajánlja a szőlősgazdáknak, hogy a rézgálicot törekedjenek a lehetőségig úgy osztani be, hogy abból legalább a szokásos három fő permetezőt (a virágzás előtti, a virágzás utánú költéskor, s a szendülés körüli) okvetlen elvégezhesék. Amikor pedig az esők, zivatarok által lemosások a permetezés ismétlését, a kisegítő permetezések közbeiktatását teszik szükségessé: akkor vegyék igénybe takarékossgal ezeknek céljaira a vasgálicos levelet. Így azután, ha összesen 10 kilogramm rézgálicot számítunk a három fő permetezésre, kellő beosztással megküzdhetünk a peronosporával, még ha nedvesebb is lesz az időjárás a nyáron. A vasgálicnak a permetezés körül saját tapasztalásunk szerint legelőszérűbb felhasználását az Ambpelologiai Intézet által kiadott »Tájékoztatóból« lehet megtanulni, amelyet az intézet mindenkinek díjtalanul megküld, aki ez iránt hozzájárul fordul. címe: Budapest, II, Debrői ut 15. szám. Ez alkalommal azt is szívére kell kötnünk a szőlősgazdáknak, hogy permetező készítés céljából a vasgálicot és a rézgálicot összekeverni nem helyes, mert mindenkik csak külön-külön alkalmazva felel meg legjobban céljának.

— **Hadifogságba került katonákról való tudakozás.** A budapesti Hadifoglyokat Gyá-

molító Bizottság és a bécsi Gemeinsames Zentral-Nachweisbureau egyrészt a további munkatorlódás elkerülése végett, másrészt a gyorsabb és pontos hírszolgálat érdekében közös egyetértéssel abban állapodtak meg, hogy a Gemeinsames Zentral-Nachweisbureau (Wien, I, Jasomirgottstrasse 6) csakis az osztrák, a Hadifoglyokat Gyámoltó és Tudósító Hivatal (Budapest, IX, Üllői-ut 1) pedig kizáróan a magyar honosság, illetve a Szent István koronájához tartozó országokban honos hadifoglyok hollétének megállapítására vonatkozó tudakozódásokat és az ezek alapján a hozzátartozókhöz intézendő értesítéseket fogja június 1-étől kezdve tárgyalni és elintézni. Elhatározták azt is, hogy egyes magyarországi érdeklődőknek a magyar honosokra vonatkozóan a bécsi Gemeinsames Zentral-Nachweisbureau-hoz már régebben beküldött, de még el nem intézett tudakozódásait a bécsi hivatal a budapesti Hadifoglyokat Gyámoltó és Tudósító Hivatalnak küldi meg s ez fogja az érdeklődőt ket abban a sorrendben, ahogyan a hivatal megkapja, értesíteni.

— **Van rézgálic.** A földművelésügyi miniszteriumnak hosszabb tárgyalások után 10.000 m. rézgálicot sikerült Németországból beszereznie. Ebből 7000 m. már megérkezett s ezenkívül körülbelül ugyanennyi a belföldön rekvirált rézgálicból eddig összeírt mennyiség is. A földművelésügyi miniszter mind a rekvirált, mind a Németországból beszerzett rézgálicot egységes átlagáron bocsátja a szőlősgazdák rendelkezésére, kilogrammonként 1 K 60 l-ért. A rézgálicot a földművelésügyi miniszter a törvényhatóság útján osztja ki a szőlősgazdáknak. A miniszter közölte az egyes törvényhatóságokkal, hogy ez idő szerint mennyit bocsáthat rendelkezésükre. Akinek tehát rézgálicra van szüksége, a vármegyei alispánokhoz, illetőleg városi törvényhatóságokban a polgármesterhez forduljon. A törvényhatóságok első sorban az első permetezéshez szükséges rézgálicot osztják ki, de a fogyasztóktól ezenfelül lehetőleg a második permetezéshez szükséges mennyiséget is már most megkapják. A csomagolási és szállítási költségek a szőlősgazdákat terhelik.

— **A przemysli fogoly tiszték névjegyzéke.** Többszöri sürgetés után a hadügyminiszterium végre megkapta az orosz Vörös kereszt-egylettől azoknak a fogoly tisztéknek a névjegyzékét, akik Przemysl átadásakor orosz fogságba kerültek. A névjegyzékét a hadügyminiszterium a P I jelzésű veszteség-lajstromban adta ki, s mindjárt az első oldalon megjegyzi, hogy a nevek és személyi adatok helyessége nincs felülvizsgálva, s ez okból a helyesség és teljesség tekintetében felelősséget vállalni nem lehet Ennek a magyarázata abban keresendő, hogy a hadügyminiszterium az érdekeltek mielőbbi megnyugtására azonnal közzétette a tiszték névjegyzékét, amint az orosz Vörös keresztől megkapta. A lajstromot a foglyok szállítása alatt állították össze, s így még a tartózkodási helyek sincsenek feltüntetve. A lajstromban foglalt fogoly tiszték részére tehát nem ajánlatos levelet küldeni, amíg az orosz Vörös kereszt vagy a hadifogly maga nem közli tartózkodási helyét. A lajstromban 2391 fogoly tiszt neve van felsorolva. A lajstrom május 25-iki dátummal adatott ki, ára 8 fillér s megrendelhető a bécsi udvari államnyomdában (K. u. k. Hof- und Staatsdruckerei) Néhány nap múlva minden község és

város meg fogja kapni a lajstromot, s itt bárki megtekintheti.

— **A tükésdrót rekvirálása.** A hivatalos lap közli a miniszteri rendeletet, mely szerint a fekele tükésdrótból és cinkezt tükésdrótból a jelen rendelet életbelépésének napján kereskedőknél és ipari vállalatoknál eladásra vagy további feldolgozásra szánt akár már el is adott minden meglévő készletet hadicélokra igénybevetnek jelenti ki. Az igénybevétel nem terjed ki azon iparvállalatokra, melyeknek a tükésdrótok szállítására a katonai igazgatóságtól jelenleg érvényben levő megbízásai vannak. Mindezek a készletek a melyek Zala vármegye területén vannak: »Cs. és kir. katonai parancsnokság Budapest-Lipótváros« címére küldendő.

— **Az aprópénzek becserélése.** Amint értesülünk, az aprópénz becserélését újveretű váltópénzre már a legközelebb megkezdik. Becserésre kerül — amint már említettük — a tíz és husz filléres, továbbá az 1914. év előtti veretű ezüstkoronás. Ezek a pénznemek a becserelésre kitűzött igen rövid határidő után elvesztik értéküket. A közönség tehát csak a saját érdekében cselekedik, vagy ha forgalomba hozza azonnal elrejtett aprópénzét, vagy figyelemmel kíséri a becserelés terminusát.

— **Nem lesz elsőosztály.** A magyar vasutakon legközelebb az első osztályu vasúti kocsik járatását a háború tartama alatt beszüntetik, a második osztályu kocsik berendezése pedig éppen olyan lesz, mint a harmadosztályuaké. Ezt a rendelkezést egészségügyi szempontok teszik szükségessé. Az első és második osztályu kocsik szövet- és bőrhuzáru léleseknek deziniciálása mód felett nehéz, szinte lehetetlen s így ezek a kocsik valóságos melegágyaivá váltak a ragályos betegségeknek. A második és harmadosztályu kocsik közt tehát csak árban lesz különbség.

— **Minden igaz magyar embernek feltétlenül el kell olvasni a Magyar Ujságot** a legjobb és legolcsóbb napilapot Szerkesztik: Böszörmény Géza és Böszörmény Zoltán. A Magyar Ujság a magyar hírlapírás legeredetibb szenzációja, a háború hű tükré, független és radikális. A Magyar Ujság mindenkinek meghaligatja a panaszát és minden igaz közérdekű dolgot megír. Előfizetési ára: fél évre 7 kor. Egy évre 13 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI, Szerecsen-utca 5. szám

— **Lakók és háziurak.** A legutolsó moratoriumi rendelet újabb fontos rendelkezéseket tartalmaz a házbérfizetésre és földmúdszra vonatkozóan. Ezeket, főleg a katonákra és bevonulókra való tekintettel ismerteti dr. Pongrácz Jenő, a lakbérszabályzatok kiváló ismertetője. »Lakók és háziurak« című kis rendkívül ügyesen összeállított, népszerűen megírt füzetében. A füzet könnyen áttekinthető összeállításban a következőket ismerteti: Ki köteles házbérfizetni? Ki nem köteles házbérfizetni? A felmondásról általában. Mikor van helye rendes felmondásnak? Mikor nincs helye rendes felmondásnak? Mikor van helye rendkívüli felmondásnak? A lakáspénzben részesülőkre vonatkozó szabályok. Mikor nincs helye rendkívüli felmondásnak? A rögtön hatályu felmondás. Megakadályozható-e a beköltözés? Fel lehet-e mondani a határozott időre kötött szerződést? A főbérlőnek nem — fizetés miatt — fel lehet-e mondani? Mi történik, ha a főbérlőt kilakoltítják? Ha a főbérlő bevonult, kinek kell fizetni a házbérfizetést? Kinek lehet felmondani? Vissza lehet-e tartani a bérlő butorait? A hatodik moratoriumi rendelet bérleti viszonyra vonatkozó rendelkezései. A füzet ára 20 fillér, kapható minden könyvkereskedésben.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijlvi list za puk
Izlazi svaki tjeden Jedenkrat i to: svaku nedelju.

Prodplatna ošna je:

Na celo leto . . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Saradniki:
PATAKI VIKTOR i SRÁY FERENCZ.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SANDOR.

Prevzetje festunga Przemysla!

Naši vojniki tiraju ruse prama Lembergu. — Rus bude moral za mir prositi. — Opet 40 jezer poljovljenih rusov. — Taljan bude bit. III. Viktor Emanuel. — Bitka vu Infernu klanjcu. — Izdajnik.

Kak stojimo na boju na polju?

(M. J.) Od onoga dneva, gda je vkanjilvi talijan nad nas došel, kak da bi se sam gospodin Bog svom svojom celom jakostjom i zmožnostjom nam na pomoć žuril. Kak da bi vuslišil prošnju magjarskoga naroda i Svätoga Štefana, prvoga kralja našega, gda je ona neizmerno velika i lépa prošecija se obdržala vu Budapešti, na kojoj su desnu ruku svetoga kralja na prošeciji nesli i molili se Bogu, da našimi vojujućimi šeregi sreću daje na boju na polju

Na den telovo, vu jutro ob pol pet vur su naše i nemške vitezke čete prevzele Pšemišl festunga, kojega od nas nije mogel odzeti rus i kojega smo samo zbog toga morali pred dvemi meseci predati, ar vu festungu ne su imeli naši vojniki kaj za jesti.

Hvala budi Bogu, ov festung je opet naš! Jeden tijeden dugo su naši vojniki s velikimi štuki predirali sance i zidine festunga i gda su vre štuki i možari svoj posel zvršili, onda su naši i nemški vojniki s bajonetli vudrili na neprijatelja, koj je branil festunga. Rusi ne su mogli oštru navaiu naših vojniokov podnašati, pak su morali festunga vu našu ruku predati. Prevzetje Pšemišla je takov veliki čin naših vojniokov, da se čeli svēt čudi tomu. Jako vnogo stukov i drugog oružaja, živež i t. d. je ostavil rus vu festungu, kaj ne je mogel vu velikoj sili sobom odnesti.

Jeden del rusov su naši postrelali i polovili, a jeden del pak je pobegel iz festunga. Ali naši su taki za njm se žurili, nekoi šeregi pak pred njih i vnogo jih polovili. Kaj je naš dobiček, to se još nezna, ar ne je moći na friškoma prebrojiti. Da je dobiček veliki, to se razme.

Vezda tiraju naši šeregi rusa prama Lembergu, gde budu još velike bitke. Ako s Božjom pomoćjom i ovdí prevladamo neprijatelja, onda bude rus tak oslabil, da bude mu friško kraj. Bar bi se tak pripetilo! S tem bi se prvije mogli od mira spominati!

Na telovo na večer su vu Budapešti, vu Berlinu, vu Beču i vu drugih velikih varaših po vucicah bande igrala, vucice su

bile pune s ljudstvom. Sve se je veselilo tomu velikomu dobičku, s kojim nas je gospodin Bog na ov veliki svetek nadaril.

Vu Ruskoj se vre čujeju glasi, da su se vre navoljili tabora i velikoga zgubička. Svaki den bolje i bolje previdiju, da nas nemreju prevladati.

To se razmi, da naša i nemška vojska s velikom oduševljenjem i još s vekšom vitežtvom vojuje proti neprijatelju i dok ga do kraja nepotuče, ne bude s njim mir sklopil, ar hoće, da ga tak oslabi, da na 50 let volju izgubi proti nam tabor voditi.

Vkanjlivec talijan se za vuha čoš, od kada zna, da se rusu približuje zadaju vura. Ve bi vre rad s nami vu savezu bil, ali kaj si je skuhal, to bu moral i pojesti. Božja kaštiga bude ga friško dostigla, kaj si je jako zaslužil svojom čelarnostjom.

Na trejuh mēstih je talijan vu Tirol i vu Karintiju hotel vdrli, ali su ga naše čete svigdi odtirale. Naše granice su vu tirolskih i karintijskih planinah tak ojačene, da talijan nigdi nemre k nam. Na talijanskoj granici su još vekše i višeše planine, kak pri Karpatih, tak nebudu naši vojniki vnogo posla s njimi imeli. Tirolci, koji su na glasu vre od više stolin letah, da su dobri domorodci, gjejniči vitezi i dobri strełci, s takvom oduševljenjem braniju svoju granicu na visokih bregih, da je više jezer izmed njih 50, 60 ljet starih samovoljno se javilo za soldata.

Nemški cesar nam je takaj vnogo vojničtva poslal proti talijanu na pomoć, koji s našimi vojniki s puskom, pak bangane tom podvučavaju talijana na poštenje. Već su jih vnogo postrelali i polovili. Bi jih još više, ali gda vidiju talijani, da se naši vojniki ne šaliju, odmah se obrneju, pak odbežiju.

Med tem se doma ostati talijani pobunjavaju. Vnogi se skrivaju, pak nečeju vu boj iti

Najnoviši taborski glasi od prošlog ti jedna su sledeći:

Vu Pšemišlu su naši vlovili 7000 rusov odzeli 31 velikih stukov i 30 mašin—puskah. Od onih rusov, koji su iz festunga vu noći pobegli, pri Starzavu su 4000 po-

lovili. S ovimi skupa su naši i nemški vojniki do 7-ga juniuša okolo Pšemišla 30 jezer rusov polovili. To je lépi broj, koj se svaki den povekšava.

Izvun toga jedna druga naša vojska vu južnoj strani Galicije je vu prošlim tijednu 10900 rusov vu sužanstvo odegнала, više stukov i mašin puskah od njih odzela.

Talijani su pri Krn zvanov visini bitku izgubili. Talijani su pobegli i 300 mrtvih na mestu ostavili. Vezda se pri Jonso zvanom mestu skupljaju talijani. Tu bude brzčas velika bitka. Talijanski kralj je med svoje šerege odišel vu tabor. Samo 50 metrov daleko od njega jedna granat-kuglja opala, koja bi ga skoro zatukla.

Turčini se pri Dardanelli dobro držiju, tak takaj nemci vu Francuzkoj. Nemški zrakoplovi su opet bombe hitali na glavni varraš Englezke, a pod vodom plivajuće nemške ladje su opet nekoliko englezke i francuzke ladje prevrtale.

Hvala budi Bogu mesec juniuš se je dobro počel.

Dobri navuki juniuš meseca.

Svaki gazda ovak veli: »Majuški dežd blaga je vrēden.« Velika istina je to. Kad gud je lépa zetva i kak gud lépo se kaže, nemore izverstna telina biti, ako ga majuša meseca ne deždja. Ako je ov mesec lépi topl i tihí deždj, onda još i najslabeša sētva se more popraviti.

Denes vu ovim bojnim vremenu, kad našim vojućem soldatom i orsagu svako najmenjše zrno je potrebno, svaki gazda s dertućem srdcom si je mislil, kaj bude znas i s orsaga, ako za vremena nebude deždja, kak se je to majuša prve polovice kazajo. Ali hvala Bogu na visini, majuš meseca druga polovica lépo se je sponašala. Po celim orsagu lépi deždj je opal i već skorom žuta sētva, opet se je popravila i nazat lépo zelena nastala.

Denes tak stojimo, da nemoremo nikakve tužbe imati, i ako nas kakva Božja kaštiga nepostigne i na sētvu nikakva nesreća ne dojde, onda svi veselo moremo čekati žetvu, jerbo takve žetve smo već

jako zdavnja né imali, kakva letos bude.

Jesenska pšenica je jako lépa. Negdi po mestah su sumo nekakvi črvi i kukci mali kvar napravili vu jesenski pšenici. Takodjer i menjši gospodari, koji su né imali dosta težakov, negdi po mestah mali kvar budo imali, jerbo njim je sétva za dračnata, jerbo né su imali dosta vremena i dosta težakov, da bi drača vun bili spleli.

Ravno tak stoji i jesenska hrž.

Protulétne sétve su jako lépe, samo negdi po mestah su jako dračnate.

Rani krumpir i rana kuruza je takodjer lépa, samo negdi su jako dračnate. Protulétna zmrzlavica, je takodjer malo kvara napravila, ali to se već denes nepozna. Prinás hvala Bogu né ga bilo mraza.

Konoplina i len lépo je zišel i dosta je gusti.

Graho je zmrzlavica negdi tak naškodila, da su ga po drugoč morali saditi. Zelje i druge vrtné stvari su jako lépe.

Gmajne i senokose svesposud su jako lépe. Krme dosta bude zraslo i dosta je bude, ako po lépim vremenu bude se mogla nuter spraviti.

Sadovnjaki se lépo kažeju. Zmrzlavica samu orehom i marulicam je negdi naškodila.

Juniuša meseca naj važneše delo je krumpire, kuruze i cukorice okopati, nadalje pak košnja i spravljanje. Ako su negdi peragi ostali, sad je potrebno je gori s orati. Zadnje dane ovoga meseca po Petrovim. počne se žetva. Dakle već je blizo, samo Bog nam občuvaj silje hudoga zraka i zločestoga vremena.

Domača živina sad na zeleni krmí živi, ali i obroka je treba dati vozni marhi, da vu dobri koži ostane. Denes je přem to jako važno, kad nam je soldatčija vnožina konj zela i vnožina rogovnate marhe pokalala Denes, ako menje marhe imamo, kak je to navadno bilo, barem ova naj bude vu dobri jakosti da svakojačko polsko delo lahko bez muke preterpi.

Vu sadovnjako moči je s naziti, vu vrto pak kopati i ako je potrebno zalévati. Denešnjó vrme vrti vnoگو budo valali, jerbo sve se bude drago moglo prodati, kak vu vrtih zraste.

Vu goricah, ako je trsje od cvelo, moči je kopati, vezati i proti peronospori spricati i proti pepelo se zveplinim cvetom braniti.

Čmelcom néje smeti dopustiti, da vnoگو puščaju. Ako je mrzlo i deždovno vrme, onda je hraniti treba. Pokehdob pak je za ov barat cukor sad predragi, sa medom je moramu hraniti.

To su one važneše stvari, na koje juniuša meseca paziti moramu.

Izdajnik.

Jeden soldački doktor ov zanemit dogodja je prepovedal :

— Na putu poleg križnoga dréva jeden bogec sedi. Još je né stari, ali već tak sgledi, kak dabi barem sedemdeset lét bil star i jako betežen. Bedasto gledi dolí na zemlju, gde mu skerljak leži. Postojim prednjim i nekoji fillér mu litim vu skerljak.

Neče mi zahvaliti, samo plašljivo gledi. Jeden dečec dojde i po dečnjim veli :

— To je izdajnik. Siromaški bedak.

Strahovitno réč néje štel ili pak néje čul. Samo podjednoma plašljivo gledi na me-

— Izdajnik je to? — pitam dečica.

Počul sem premislavati, kaj se je stém nevolnikom pripetilo. Kad dečec vidi, da se čudim na njegvi réči, k meni stupi i počne prepovedati :

— Pobégel je pred neprijateljom, s vrho toga sterliti su ga štelí, pokehdob pak je pamet sgbuli, smilovali su se mu

— To veliš da je izdajnik!

— Bormeš izdajnik je to.

— Kak ti znaš, da je izdajnik i kak ti to moreš prepoznati?

Dečec začudjeno gledi name i stiha veli :

— Izdajnik je on, koj kralja i svoju zastavu ostavi vu boju.

— Istino imaš sinek, što te je to navčil?

— Japa, im je i on tam bil evo ravno sim ide.

Dečec pred plezérca beži, kojemo je dešna ruka svezana bila.

Iz srčca sem se poklonil plezéranomu podoficiru. Plezerec je anda prepovedal, kaj se je izdajnikom pripetilo. Žalosten dogodja je to. Podrapani bogec, koj tak bedasto gledi, nazočen je bil vu velikim boju, kojega sad s rusom imamo. Vu jednim pešičkim regimentu podoficir je bil. Regiment je jedenput vu jako hudi položaj došel.

To se je vu Karpati pripetilo. Čuga, kojega je Peter vodil — tak se zove bogec — na šturmu su poslali i rusi su celoga čuga obkolili. Baki su s bajonetami išli na ruse, da nekaj iz kola vun vdereju. Ali podoficir, koj bi sam svojom pèidom bil moral pokazati, da ne pozna straha, hitro je hitil dolí pušku i za kričal je dečkom :

— Predajte se, i tak smo sgubljeni!

Baki né su posluhnuli ove réči, neg su ruse dolí spopikali, šteri su njim na putu bili. Tak se anda pripetilo, da barem ga rusov puno više bilo, prestrašili su se i pobegli su. Peter je blédi bil, kak s téna i kak kamen je stal med vitežki dečki, koji su niti réč né pregovorili k njemu. Morebiti, da bi ga špotali ili preklinjali bili, leži bi bil pretrpel, neg to, da niti jeden je jedno réč mu né rekel. Čisto je skup opal, doklam su nazat do regimenta došli. Regementski doktor taki je previdel, da je Peter pamet sgbulil. S prvim transportom dimo su ga poslali. Né su ga pred soldački sud predstavili, im je već i tak mrtev bil. Duša mu je vumrla.

Kad sem to jednomu soldačkomu sudcu povedal, žalostno je rekel :

— Bormeš pripetiti se takva stvar negda-negda, barem morem réčiti, da vu zadnjim vremenu, malo je toga. Svaki človek dobro zna, da i vu naj hujšim položaju leži živ ostane, neg pak on izdajnik, koj bez zroka pobégne ili pak se neprijatelju preda. Takve, koji se predaju, barem moguće njim je bilo, da vujdeju ili pak přek neprijatelja vdereju, jako strogo kaštigaju. Sveksinoma na smrt je od sudiju, ili pak na duga léta hičeni su vu tamnicu, takvi koji bez zroka to napraviju. Oni zarobljeniki, koji iz sužanstva po vremenu dimo dojdeju, pod veliko istragu dojdeju i ako se samu nekaj naj menje pozvédi, da né su popravim putu došli vu sužanstvu, strahovitno strogo budo kaštigani. Vu najboljšim položaju, ako bi takov itak se réšil kas-

tige i dimo bi došel vu občinu, žene i dečca s pristom bi kazali na njega :

— Ni, evo ide jeden izdajnik....

Četerdeset hiljada rusa je branilo Przemysla.

Vu nazat zadobljeni Przemysl juniuša 4-ga je došel Szadetzky Lajoš professor i jeden ezredeš. Iz Jaroslana přek Radimnovo su išli vu Przemysl Vu Radimnovi jedna cirkva tri turne ima s med hojsh su dva naši kanoni podrli, jerbo tam su rusi špijone imeli.

Strahoviten put se to bil od Radimnove, do Przemysla. Pri Dunkoviczky tvrdovini na oranju i med zelenom sétvom na stotine mrtvih je ležalo. Kad su rusi prvič jurišali na Przemysl, po ovim putu je došel ruski parlanientir zahtévati, da neg se preda festung. Znamo, kakov odgovor je Kuzmanek general dal. Sad ovdi črni kavrani léčeju ober mrtvih rusov, koje ruski zarobljeniki moraju pokopati vu jeden skupni grob.

Susedne tvrdovine takodjer su vnoگو terpele od naših kanonov. Jednoga ocelnato-ga turna je jedna kuglja na trideset metrov dalko pošiknula, sportri turen zarušil je jednoga jarka, iz kojega se još četiri noge se vidiju, poleg golo tělo bez glave, na nekoji koračaj čisto začrjeni mrtvi rusi. Na orsačkim putu nemški i naši soldati popevajuč su maširali pod svojimi zastavami, vu jednim jarku našli su jednoga zmeškoga ruskoga štuka, poleg dvajati mrtvih rusov i potučene konje.

Przemysl varašu vnoگو jurisanje nikaj je né na škodilo. Naši kanonéri pazili su na varaš, staciuni i kavane su odprte. Mele i mesa dosta imaju vu varašu, ali cigarije, duhan, vino i kisela voda se nigdi nedobi.

Przemysl festunga četerdeset hiljada rusa je branilo, s med ovih vekša stran je pomalem vun vušla i samo sedem hiljada je ostalo, koje su naši i nemci polovili.

Jurisanje na festung majusa tridesetoga se je započelo. Naj predi su nemške čete od severne strani zadobile tri tvrdovine vu ovim vremenu naš deseti bojni sbor sa šturmum je ulazil vu Pralkovce. Ruski zarobljeniki su povedali, da strahovitno je bilo čuti naše mozare, rusi po strahovitim štrélanju taki drugo noč su vušli iz festunga.

Federkievit imenovani biskup je povédal, da rusi celo vrme podjednoma su robili i krali vu varašu.

Kad je car pohodil Przemysl festunga i ovu priliku su ponucali rusi, da krađeju. Od hiže, do hiže su sreberninu i postelje hodili na pusod prosit. Razmi se, da su nikaj né nazat dali, neg predi, kak bi pobegli bili, sve su sproдали. Gluskievit varaški polgarmešter iz varaške kasse stotrideset hiljada korun je odnesel vu Lemberg. Artamanov festunga zapovednik drugoga popoldan je odisel iz Przemysla na automobilo, kad su to stanovniki vidili, taki je svaki znal, da rusi su sgbuli festunga. Da smo tak malo rusov polovili vu festungu, tomu néje treba se čuditi, jerbo festung néje bil obkoljeni i rusi imali su jednoga puta, kud su vuji mogli.

Proti Lembergu.

Na severnim bojnom polju, kak bitke jedna za drugom trajaju, naj važneše je ovu napredovanje, kak Linsingen generala sereg

napreduje od Stryja na ishod i na ishod-severni kraj. Rusi su izbilja tak mislili, da Linsingen kad ulazi vu Stryj, prvo delo mu bude, da stryj-lemberskim putu bude dalje napredoval. Linsingen je drugač si plama napravil i zapovedal je svojega šerega dešno krilo iz nenada naj stupi vu akcio. Stēm je od Kalusta na sever dvaput sbil ruse, zuraynoi mosta je šturmum prevzel i pripravlja se, da prek Dojester vode stupi. Da prek Dnyesztera ide, to neje tak važna stvar, neg važneše je, da je pri Kalusti dvaput preobladal ruse, deset hiljada njih je polovil, četiri štuke i šestnajst mašinpuških odzel od rusov. Još važneše je to poleg Stralēgije. Kalusz Zuravno okolica trideset kilometrov je dalko od Staniszlaua. Lisingen dakle na stanislaul-lembersku željeznicu hoče obstrti i ako je to napravil, Lemberg je od cele južne strani od sečeni.

Druge željeznice, koje iz Magjarskoga ili iz Galicije vodiju vu Lemberg, već su sve saveznikom vu rukah. Dakle neje nemoguće, da Linsingen ravno to je stel i ravno na to je računal, da svojim napredovanjom od sece Lemberga od Stanislaua. Zatem pak rusi presiljeni budo i one pozicije ostavili, koje okolo Stanislaua i Pruth vode imaju. Ali to još nečemo provicati, dosta je nam za vezda, da je Lemberg skom-rom od svojih krajov od sečeni od onih mestah iz kojih je živel.

Doklam se je to na južnim kraju pripetilo, bormeš niti na zapadni strani su naši ne vu žepu ruke deržali, neg svelikom silom vdiraju na ruski centum, koj se neprestalno nazat vleče i nigdi nemore svoje pozicije zaderžati. Od przemysl-lembergi željezničke linije na sever i od Moszciske na sever stoječu Starsewo občinu šturmum smu zadobili. To pak je rusom jedna jako važna pozicija bila na Wisnia liniji.

Barem se rusi po celim putu jako braniju, ali neje nemoguće, da onu kaj smu pre Przemyslu ne mogli postiči, lahko se vuni pripeti, tojest okolimo celoga ruskoga šerega, koj se na ov način predati bude moral.

Brusizlow ruskoga generala sbiti šereg vojuje ovd, da obrani ruskoga šerega od ove nesreće. Za nekoji dan budemo vidli, ali je mogel ov cilj postiči. Lehko se bude opet pripetilo, da vekska stran ruskoga šerega bude mogla vu Lemberg vuji, ali jedna velika stran tam okolo Moszciske bude se vumištila, gde smu samo jeden dan četiri hiljada rusov zarobili.

Prinas se nekoji jako čudiju, da kak se je to moglo pripetiti, da savezni šeregi vu Przemyslu samo sedem hiljada rusov su mogli vloviti. Premali broj je to prēm pred onimi, koji se zmislju, da rusi su stosedem-najst hiljada našh odtrali, kad se je festung poleg velikoga glada predati moral. Koj samo malo razmi ovaj položaj, on taki si more premisliti, da ne smo mogućni bili više njih zarobiti. Festung, kak i za onu vrēme Antwerpen, gde su nemci samo deset stran mogli vloviti od neprijatelja, neje bil čisto obkoljeni. Kad su rusi previdli, da nemoreju zaderžati festung, lepo su se vun pobrali i vušli su. Za četiri dane je propal Przemysl, kojega su rusi četiri i pol meseca ne mogli zadobiti. Ruski pobeg je zrok, da smo od sedem hiljada više njih ne mogli zarobiti. Dika i slava za to našim i nemškim šeregom. Sad se vidi, da talijan ravno nikaj ne je bil na hasen rusom, jerbo ravno

onu vrēme su ruse skom-rom iz cele Galicije vun stivali, kad nas je talijan tak peski izdal i odzaja na nas se za hrumil.

Veselo je to nam, da dosta veliko jakost imamo zato, da ruse iz Galicije pretiramo, makar je sad velikoga šerega bilo potrebno na talijansko granicu poslati. Veselo nam je i to, da se tak rusi, kak i englezi već na glas norca delaju talijanom, za kojega su mislili, da taki prve dane stakvom močjom se siple na nas, da poleg toga ruski šeregi, mogućni budo za deržati Przemysla i Galiciju. Sad vidiju, kakvo pomoć imaju.

Orsački unapred na letino.

Spisali smo već našim čitateljom, kakvo naredbu je dal vun korman aprila 8-ga, poleg koje naredbe neje smeli letošnju zrnje (svun toga pak: kuruzu, krumpira, repicu i sve one kuščice iz kojih ulje kuhaju) prodati. To je strogo zabrajeno. Iz toga se anda i to vidi, da letos gospodari nebudo mogli naprē od nikoga kaporu zeti, niti pak od nikoga to nebudo dobili. Ali korman i to zna, da vnoji gazdi i gospodari nemoreju bez toga biti. Jedna nova odredba sad i vu ovim položaju hoče gospodarom na pomoć biti. Tojest korman je odlučil, da svakomu koj potreben bude, naprē mo bude nekaj dal na veru. Ova pomoć, ili unapred na fal interes bude, jerbo službeni interes vu našim orsačkim banku je denes samo pet procentov. Gazda dakle za unapred najdalje šest i pol procenta bude plačal i svun toga nikakvoga stroška nebude imel. Ovaj unapred jako na pomoć bude gazdom i jako zlehkoti one, koji to potrebni budeju.

Spisēmo, kak se bude treba vu ovim poslu ravnati:

»Postatakarekpnzntar« bude tak vu Budimpeštu, kak i po okolihac odredil bude takve banke i sparkasse, koje smeje budeju na letošnju pšenicu, zob, žito, ječmen i repicu prilični unapred, dati. Dakle gazdi naprē dobiju jedno svotu na letošnju letinu. Ova svota samo na on rēs se bude računala, koj ostane s vun onoga kaj gazda i za svoj baraf, za hižu i za gospodarstvo bude nučal. Dobi pak svaki gazda naprē na pšenicu od metercenta 20 korun, od žita, zobi, ječmena i repice od metercenta 15 korun. Na ove peneze gospodar veksline mora dati, koj od četiri mesecov duže nebude valal, tojest na dugši termin nesme biti i od kojega jeden i pol procentov vekslega interesa neje smeli potrebuвати, kak je interes službeno vu Osztrák Magyar banku odredjeni. Nikakvo proviziju, mašetariju ili druge kakve stroške nikomu neje smeti niti jeden fillēr računati. Dakle interes dosta fal bude onim, koji naprē budo peneze nicali.

Gazda jedno pismo bude dal, vu kojem se zavezuje, da odredjena sparkassa ili društvo vu onu najveško cēnu proda, kakvo maksimalis cēnu bude korman na letošnji žitek odredil. Gospodar slobodno i predi povrne ove peneze i onda već ovu pismu nebude već nikakvo jakost imalo. Bank, društvo ili sparkassa ovu pismu nema pravu na nikoga prenesti, opet ovu pismu obveže i novoga gazdu (ako naprimer imētek se proda, ili ga što herba i onda ako ovekog imētko nešči na licitaciji kupi).

Banki takodjer dužni su zavezati se, da ovu zrnje na koje su unapred dali, da ga tak dugo zaderžuju, doklam korman od-

redi onu oblast, koja ga sme prek zeti, jerbo ovu zrnje takodjer naj predi na občinitu potreboću se bude nucalo. Kad odredjena neslat prek zeme zrnje, »postatakarekpnzntar« odmah pošle banku ili sparkassi ili pak društvi peneze. Nišci drugi, niti pak niti jedna sparkassa, koja je ne na to odredjena, nesme na zrnje kaporu ili unapred dati. Iz pod stoga neja iznimke. Ako pak bi se to itak pripetilo, obvedvje stranke strogo budo kaštigali i pogodba nikaj nebude valala.

Koj naprē zeme i dobi peneze na letinu, dužen je tak nanju paziti, kak da se to niti nebi pripetilo, koj pak bi hotonce zanemaru stoječega ili požetoga žitka, njega takodjer strogo budo kaštigali.

Ovdi opominamo još na to naše gospodare, da rekviriranoga žitka ili kuruzu niti onda nesmeju na svoju potreboću ponucati, ako se makar skvari. Svaki tak dugo mora čuvati žitka ili kuruzu, doklam ju odredjena oblast prek zeme Razmi se, da za skvarjeni žitek ili za skvarjeno kuruzu nebudo naj dražešu cēnu platili. Dakle svaki sebi je na hasen, ako na rekvirirano blagu pazi, da se mu ne skvari.

Denes na svako zrnu moramu paziti, kak nebi na onu pazili iz česa čeli orsag živi, najpre pak oni, koji nas sa oružjem braniju, da mi domaj ostajuči vu božjim miru delati i živeti moremu.

KAJ JE NOVOGA?

Pesma mladoga vojnika.

Došlo nam je leto,
Devetsto petnajsto,
Mnogoj grličici
Jako bu žalostno.

S Bogom mi ostante
Pajdaši ljubleni,
Nemrem ja ostati
Vre duže med vami

Mnoga grličica
Para je zgubila.
Koga je v sercu
Najviše ljubila.

Na zapoved kralja
Moramo mi iti,
Našu domovinu
Monamo braniti.

Naj se mi plakati
Draga grličica,
Ako me dopala
Puška i sablica.

S puškom i sablicom
Na granicu iti,
Sve neprijatelje
Čisto vumištit.

Pušku i sablicu
Rado nosil budem,
Srbine i ruse
Doli kosil budem.

Naši neprijatelji
Na nas idu jako,
Srbini i rusi,
Kih se nebojimo.

S Bogom mi ostanti
Draga grličica,
Nebuš više vidla
Me rumena lica.

Idemo mi sviskup
Z veseloga srca,
S velikom kurakjom
Vudrimo na rusa.

S Bogom mi ostanti
Malo Megjmurje,
Malo Megjmurje,
Rodno mesto moje!

Idemo mi sviskup
V mesto Galiciju,
Gde se krv prelēva
Za pravicu našu.

Malo Megjmurje,
S šipki ograjeno,
S šipki ograjeno
S cvētijom zasajeno.

Pero ve vkrej denem,
Pisati već nemrem,
Z žalostnoga srca
Još jedenput rečem:

S Bogom mi ostanti
Malo Megjmurje!
Prijatelji, znanci
S Bogom mi ostante!

Szelence.

Kralics Ferenc.

— Bijeju turčini neprijatelje. Tursko soldačko zapovedništvo javi juniusa 2-ga: Naše desno krilo vu Dardanelak klanjcu pred Szedil Bahron hitro se navalilo na neprijatelje, vnojo njih je putklo i više šancov i jarkov zadobilo, barem su neprijateljske ladje od morja jako branile šance. Anatolski kanonēri vrlo su strelali na šance koji su pred Szedil Bahrom stali i neprija-

teljski stuki né su mogli tijam do naših pozicijah kuglje pošilati.

Pri Ari Burnu néje važna bitka bila. Jedna menjša francuzka taborska ladja od Szmirne na poldan, naproti Kus-Adda na zaton je došla. Naši kanonéri kad su ladju zpazili, odmah su strélali na nju. Ladja se je od strélanja vužgala. Nazadnje mogli su ladju obraniti i dvě druge ladje odvekle su ju. Ernest Renan zvana francuzka ladja bombardérala je vu Haifa odprtím varášu nemškoga konzulátusa.

Majuša 29 ga po noći jedna turska četa zadobila je vu Szuez čatorni, poleg Adžiguela jedno menjšo englezko ladju i turski vojniki spotrlí su na ladji sve mašine i kotle. Jedna druga turska četa pak je na jedno trgovačku ladju strélala, iz koje néje se čulo strélanje. Potlam se je predala.

— **Zakaj su putovali na Lusitaniji.** Jeden amerikanec ovak je spisal Lusitanije katastrofu :

Ona paroladja na kojoj je on putoval, tri vure kešneše je išla za Lusitanijum i poleg je bil, kad se Lusitania genula. Na Lusitaniji svakoga putnika su opomenuli, da Lusitania né samu municiju, neg i soldačiju bude vozila. Putniki su prerasmili, kakva nevarnost je čeka i svi su odlučili, da po jedni drugi ladji budo išli prek morja. Kad je to Turner kapitan počul, na glas je dal putnikom, da deset dollarov faleše je bude vu Europu odpeal, kak druga. Nato su s vun dvanajstih svi na ladji ostali na svoju nesreću.

Kaj se je s Lusitanijum pripetilo, kak su ju nemci potopili i kuliko ljudstva je mrtvoća ostalo vu morju, od toga smu po nesreći taki vu prvím broju pisali.

— **Bojna posudba.** Vu Nagytarcsa občini, koja koma jezero osoba broji, prviput deset hiljada korun je dala na bojne stroške. Kad je notarijus drugoć opominul stanovnike, da naj podpišeju bojnu posudbu, stanovniki s najveškem veseljom su prek šestdeset hiljada korun podpisali. To je stém veseleše, jerbo ovi penezi su i tak badava ležali po ladicah.

Vu Körmend občini došel je vu kancelariju Takács István gazda.

— Donesel sem zadnje jezero korun, veli na pitanje.

— Pak zakaj? pitaju ga opet.

— Naj kupi Njegvo Veličanstvo Ferenc József naš muđer kralj svojim soldatom kruha i meso. Némam već penz, ako bi imel sve bi na bojnu posudbu dal. S dobrim srdcom naj primeju draga gospoda ovu malo svotu.

Takov je magjarski gazda.

— **Molbenice.** Još podjednoma pošilaju molbenice svakojakomvu poglavarstvu, vu kojih prosiju naj ovoga ili onoga vun spustiju od soldačije. Korman je vu januaru na jeden kratek terminuš dal vun odredbu, poleg koje nekoje koji su jako potrebni bili doma, slobodno su je dimo pustili.

Kratko vréme osedeset hiljada molbenic je došlo k ministerijumu i smed ovihl su samu tri hiljada pustili dimo. Ako bi svakoga dimo pustili, istna da bi onda dosta težakov bilo vu gospodarstvu, ali i to je istina, da bi domovina prepala. Naj preveša je domovina. Za domovinu sve moram preterpeti. Proti tomu nemore ništi. Molbenice i ve prime gori vekša oblast i pošle je k ministerijumu, jerbo iz biljevov koje se na molbenicu deseju veliki hasen ima or-

sag, ali néma hasen on, koj ju pošle. Dešes več nikoga ne odpuštiju od soldačije, makar na hiljada molbenicah pošle.

— **Glas iz rusckoga sužanstva.** Terkács Mihály Csáktornyai Takarékpénztára ordinanc, koj je vu Przemyslu bil, živ glas je dal od sebe. Iz Szimbirska piše, da je vu rusckom sužanstvo, zdrav je i dobro se čuti. Za Terkácsa njegvi su već tak mislili, da je već zdavnja pokojni, jerbo od decembra meseca nikakov glas su né dobili od njega.

Želimo mu, da živ i zdrav nazat dimo dojde.

— **III. Victor Emanuel.** Bojno vréme kak da bi pogutnoiu bilo jednoga kralja. Jednoga kralja, koj nigdar néje bil kralj. Jeden vladar, koj nigdar néje kraljeval. Jednoga orsaga prvi soldat, koj néje svoju rěč obdržal.

To je III. Victor Emanuel, koj je sad četerdesetšest let star. Po otcu pravi talijan, po materi pravi nemec. Dano mu je bilo, da kralj bude, ali rob je bil. 1896-ga leta zel si je Elena montenegrovsku hercegovicu, ali ne za ljubav, neg za to, jerbo Talijanskoga orsaga prvi minister tak je zapovedal. Za soldata nigdar neje se vezbal, k politici pak je nigdar ne razmil.

Došel je monzai atentat, vu kojem su mo otca zaklali i on se je na tronuš sel. Od ove minute počemsi kralj bi bil moral biti, ali nigdar je ne imel jedno kraljevsko misel. Volju nigdar neje imel. Kraljske hiže minister niti to mu je ne dopustil, da si sam zabere ministre. Kad je ministerijuma štel premeniti, predi je moral jednoga političara k sebi pozvati, kojega je komorski predsednik ponudil. Ov je onda ministerpredsednik bil i on si je sam tak zebrał ministre, kak je sam štel. Kralj je k tomu rěč ne imel.

Neje anda začuditi, ako takov clovek je moral odlučiti, ali jeden orsag vu miru ostane, ili pak se vu boj pusti. Siromaški talijanski narod, svrho takvoga cloveka bude tuliko krvi preočil i spoznal se bude zsevím, kaj se tak zove : veliko zlo i kaštiga.

— **Vu Inferno klanjcu.** Talijani pervec majuša 25 ga, pmoči od jedni vuri su probali sreću vu Inferno zvanim klanjcu na granici. Talijani su iznenada došli vu velikim broju. Od naše strani dva cugi gardistov idva cugi Landwehrov ga bilo vu klanjcu. Talijani su iz bilja pretirali dve naše patrole i to jedno iz Valle Inferno klanjca, jedno pak iz 2291. brojom stoečega brežuljka. Med tem toga dva Landwehri su doli opali, jeden pak se vu gliboču posmeknul. Več 25-ga navečer naši su nazat pretirali talijaue, koji su veliki sgučieck imeli. Kad su još jedanput probali vu klanjec vđrti, strahovitno kervavo su je naši nazat sbili. 2291. brojom stoečega brega su naši takodjer odmah nazat zadobili. Za to su skricale talijanske novine, kak su našega šerega vu Inferno klanjcu vuništli. Daj Bog, kaj navek bude tak. Drugi dan, tojest majuša 26 ga su naše patrole već dalko prek talijanske granice sarcale, kak stojiju talijanske pozicije.

— **Kervavo su sbili talijane.** Juniuša devetoga su talijani pervec probali s veksšinu šeregom vđirati na gózi most. Talijane su naši kervavo sbili nazat. Kad su talijani pobešli, oglasili su se naši skriti stuki i na stotine su poklali i plezerali bez svakoga reda bežeće talijane, koji su k tomu

vu veliki sili i više stukov našim ostavili. Ravno tak su shodili pri Gradiški i Monfalčonei.

— Na karinthiainskim hataru podjednoma trajaju menjše bitke, takodjer i na tirolski granici od obevde stranih strélaju iz festungov.

Tužna pësma taborska.

Oh! kak je žalostno toga glasa čuti,

Da je rěč mladoga junaka zgubiti.

Dragi kršćeniki! vište kak nam ide,

Da vu krvni tabor pošilamo sine.

Da je na svét majka sinka porodila,

Nije ona tužna na to pomislila.

Da bi jeni sinek vu tabor odišel

I tam vnoji svoju prestrašnu smrt našel.

Vnogoga mladoga junaka vstrelili,

Vnoge mile dece otca vu zemlicu skrili.

Nesrećna Srbija ti si krivec toga,

Da si nam vmorila kraliča dobrog.

Na to se rezsrđil Ferenc József stari,

Njegvi svi ministri vu žalost opali.

Svi ministri znali, kaj bu jim vćiniti,

Paške i sabljice bu treba gorđići.

Morali pozvati svoje dobre sine,

Da krv prelevaju za sve domovine.

Strašni telegrami svuda su vđrili,

Vnogoć grličići srce oranili.

Da bu ve odišla srca prva klica,

Da više nebude vidla njegovog lica.

Vnoga stara majka vu strašnu žalost pala,

Da bu ve pod starost sirota ostala.

Svaka žena samo to si ve želeje,

Da se jeni par zdrav pak dimo povrne.

Oh dika vojnička! Oh! svetlost soldačka!

Kam budeš zginula kam budeš se skrila!

Ta nesrećna kugla, koja bu vmorila,

Bude njim venec na glavu položila.

Ki bu smrt podnesel za svu domovinu,

Bude naplaćeno na sudjenim danu.

Bože! ogledni se na svih nas grešnike,

Poslušni plač tvoje žalostne dečice!

Da se nam porodi svetlost lépog mira,

Ar to samo od te dragi Bože zviru!

Drávavásárhely.

Prelozsnýk Regina.

Urednikova pošta.

Siedede pësme smo na novo dobili: 1.) »Našim vojnikom.« (K. M. Ráckaniza.) Jako lépa pësma bude izlazila. Od toga se nemremo bojati, da bi neprijatelj do nas došel. Granice su sve tak daleko od Međimurja, da niti jeden neprijatelj nebi mogel tak daleko doći. Pak ako bi Međimurje na granici Austrije-Magjarske monarchije stalo, niti onda se ne imamo kaj bojati, ar do vezda su naši šeregi svigdi jakši, kak neprijateljevi, pak budu i na dalje jakši i hrabriši. — Prosil bi skim predi jednu popěvku za kolendar. Ona nemora taborska biti, ar mislimo, da bude taboru kralj, dok kolendar izlazi. — 2.) »Pësma od rata proti Srbiji.« Jako lépe miseli su vu njoj. Bude izlazila. Prosliti bi za ime pisatelja ove pësme, koja iz 20 verzušov stoji, ar se pisec nije podpisal. Kartu molimo poslati vu Budapešt, istáratu 40, na ime Margitai Józsefa. — 3.) »Pësma od mladih regrutov.« J. A. Békásd. »Pësma je dobro složena. Bude izlazila. — 4.) »Pësma od Bosnije.« (K. O. Bude izlazila s popravkom, ali ga? to neznamo, koje je predi poslal, njegova bu se predi štampala. — 5.) »Žalostna pësma.« (M. I. Kiemihályfalu.) Bude izlazila. — 6.) »Pësma murasikódeskih regrutov.« (P. M. Murasikócs.) Lépa, vesela popěvka. Bude izlazila. — 7.) »Pësma taborska od mladoga junaka.« (K. I.) Izmišljeno je dobro, ali redi seplaju. Neda se popraviti. — 8.) »Pëscom tugujeće majke.« (M. M.) Dobra je. Bude izlazila. Prosimo čelo ime pisatelja i mesto, gde stanuje. I to : na adres, kak gori pod 2) stoji.

Svim skup pozdrav! (M. J.)

GABONA ÁRAK / CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	40—
Rozs	Hrz	31—
Arpa	Ječmen	25—
Zab	Zob	26—
Kukorica uj	Kuruza suha	26—
Fehér bab uj	Grah beli	102—
Sárga bab	Grah zuti	98—
Vegyes bab	Grah zmešen	96—
Kendermag	Konopljeno seme	46—
Lenmag	Len	47—
Tökmag	Košćice	48—
Bükköny	Grahorka	26—

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rákóczi-utca híze broj 18. poleg Krajevskoga suda.

Ima takaj trgovinu **VAPNA**,
od najbolše vrsti

Koji treba zazidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz najfalešu cěnu. Koji treba cěli vagon dobi vapno čisto fal. Trži ćilapanoga suha bukova drva ilapora na vagu.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

SAVATOLT
::: VALÓDI :::
BORPÁRLAT

CAMIS ÉS STOCK gőz-
pároló telepéből Bareola

COGNAC-GŐZFŐZ-
DE, ÁLLANDÓ HI-
VATAL. VEGYI EL-
LENŐRZÉS ALATT

512 1-05

KAPHATÓ MINDEN JOBB ÜZLETBEN!

Egy könyvkötő tanuló

felvétetik: STRAUZ
SÁNDOR könyvköté-
szetében Csáktornyan

1348 sz. 1915.

Perlak község előljárósága.**Hirdetmény.**

Perlak község előljárósága közhiré teszi, hogy a község mintegy 5000 katasztrális hold területen gyakorolandó

vadászati joga

két részletben, 1915. évi július hó 4-ik napján délelőtt tartandó szóbeli árverésen 1915. évi augusztus hó 1-től számítva hat, esetleg három évre bérbé fog adatni.

Kikiáltási ár 500—500 korona. Az óvadék 10%, mely $\frac{1}{4}$ évi bérösszeg erejéig kiegészítendő.

Egyéb feltételek a községi irodában hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Perlakon, 1915. június 2-án.

Zala József s. k., jegyző.

Szácser Balázs s. k., bíró.

Most jelent meg!

Háborús nagyhatalmak:

A cár birodalma . . . . . ára 40 fillér
Törökország és Egyptom . . . . . „ 40 „
Angolország . . . . . „ 40 „

**A világháború összes had-
állásait**

feltüntető, könnyen áttekinthető térkép jelent meg, melyről a napi haretéri jelentések is könnyen figyelemmel kísérhetők. E legujabb térkép a májusi, tehát az új offenzíva állásait mutatja. Ára 50 fillér.

Olaszország térképe

Ára 1 korona.

Szibéria térképe

azon helységek megjelölésével, ahol hadifogoly-tábor van. Ára 1 korona.

Orosz haretér kézi térképe

Ára 1 korona 20 fillér.

Európai háború kézi térképe

a legujabb kiadás, 6 színben. Ára 1:50 K, 1 K és 50 fillér.

Kaphatók: fischel fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedésében, Csáktornyan.